



Vlaams
Parlement

vergadering **C44**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 14 november 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de opvolging van het Actieplan grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector – 273 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Wim Verheyden aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de evaluatie van de museumpas – 377 (2019-2020)	7
VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de toekomst van het cultuurhuis de Warande – 385 (2019-2020)	11

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de opvolging van het Actieplan grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector – 273 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Met het losbarsten van de #MeToo-discussie in het najaar van 2017 bleek dat grensoverschrijdend gedrag ook in de Vlaamse cultuur- en audiovisuele sector een wijdverspreid probleem te zijn. Om deze problematiek het hoofd te bieden en de verschillende initiatieven in de sectororganisaties op elkaar af te stemmen, ontwikkelde voormalig minister van Cultuur en Media Sven Gatz in samenwerking met de sector het Actieplan grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector.

Mijn excuses omdat ik buiten adem ben. Ik heb de trappen moeten nemen, en mijn conditie blijkt zero te zijn. Ik ben ook geëmotioneerd, want er staat beneden een pak jonge studenten, allemaal met heel veel hoop over hun toekomst, die nu gehypothekeerd wordt. Het was heel aandoenlijk om zo veel jonge mensen bij elkaar te zien.

In de commissie Jeugd van donderdag 24 oktober refereerde minister Dalle reeds aan het voornemen van de Vlaamse Regering om de strijd tegen grensoverschrijdend gedrag verder te zetten en in te zetten op een gecoördineerd integriteitsbeleid.

Ik begrijp dat het binnen de scope van de behandelde vragen om uitleg, met name over het misbruik van online geplaatste foto's van jeugdbewegingen, niet opportuun was om het Actieplan grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector te vermelden in de opsomming van initiatieven waarop voortgebouwd zal worden. In het regeerakkoord engageert men zich weliswaar tot "een strenge aanpak van grensoverschrijdend gedrag in de media", maar het actieplan wordt niet expliciet vermeld, en in de paragrafen rond cultuurbeleid wordt er al helemaal geen gewag gemaakt over hoe om te gaan met grensoverschrijdend gedrag en seksisme in de sector. Nochtans blijft dit een pijnpunt dat regelmatig aangekaart wordt, waaronder nog in De Morgen op 25 oktober.

Daarom had ik graag van u – en ik heb de vraag zowel aan u als aan minister Dalle gesteld – duidelijkheid gekregen over de volgende zaken.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van het Actieplan grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector sinds de laatste rapportering door toenmalig minister Gatz op 4 april? Op welke manier wordt de vooruitgang in de verschillende actieterreinen gemonitord? Heeft er ondertussen een overleg met de cultuur- en mediasector plaatsgevonden? Is er volgens de sector nood aan bijkomende maatregelen? Bent u, en is minister Dalle, bereid om het actieplan uit te breiden met maatregelen om seksisme in de sector aan te pakken? Welke beleidsopties zien u en minister Dalle om de problematiek van seksisme in de cultuur- en mediasector verder in kaart te brengen en effectief aan te pakken?

Bedankt om het antwoord namens uzelf en minister Dalle te geven. Ik heb er even moeten op wachten, maar ik ga ervan uit dat het dan ook een stevig antwoord wordt.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Segers, u hebt nu rustig de tijd om op adem te komen, want het antwoord is redelijk uitgebreid.

Sinds 4 april 2019 zijn twee psychologen halftijds aangesteld bij de Genderkamer om naar concrete ervaringen of meldingen te luisteren en hierin te adviseren of te bemiddelen. Sindsdien werden er acht concrete dossiers geopend, waarbij er per dossiers meerdere melders waren, soms tot twaalf personen voor één dossier. Dat is dus de stand van zaken op 10 oktober.

Momenteel komen de meldingen vooral uit de podiumkunsten. Er zijn ook dossiers in muziek en beeldende kunst. Uit de mediasector heeft de Genderkamer momenteel geen meldingen. Het gaat dus voornamelijk over de podiumkunsten, ook wel muziek en beeldende kunst, maar op dit ogenblik niet uit de mediasector. Mogelijk moet daar de bekendheid nog worden verhoogd. De Genderkamer probeert op fora in de sector aanwezig te zijn om de werking bekend te maken. De Genderkamer wil ook de dialoog in de cultuur- en mediasector stimuleren. Op 5 november organiseerde zij nog een dialoogdag in de Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS) in Brussel.

Sinds augustus is er een nieuwe coördinator aangesteld bij het meldpunt 1712. In het voorjaar van 2020 wil het meldpunt een campagne lanceren met specifieke focus op de cultuursector en de sportsector. De coördinatie van de erkennings- en bemiddelingscommissie voor slachtoffers van historisch misbruik werd toegewezen aan Moderator. Dit najaar zal de uitgebreide commissie operationeel zijn.

Engagement organiseerde diverse bijeenkomsten en zogenaamde 'skill share moments'. Engagement nam dit voorjaar ook als enige Belgische organisatie deel aan de 'Voices of Culture'-dialoog. Dat is het structureel overleg van de Europese Commissie met het Europese culturele werkveld in het kader van de European Agenda for Culture. Het thema was deze keer 'Gender Equality: Gender Balance in the Cultural and Creative Sectors'. Een werkgroep binnen het Overleg Kunsten-organisaties (oKo) werkt aan een 'toolbox' voor organisaties in de podiumkunsten. Dat moet een soort menu worden voor organisaties met tools om de verschillende aspecten van een integriteitsbeleid in hun organisatie te kunnen aanpakken. OKo organiseerde ook twee focusgroepen met leidinggevendenden. De eerste focusgroep werd begeleid door Sensoa, waarbij de focus vooral lag op het algemene kader: waarover spreken we, wat is kwaliteitsbeleid, preventiebeleid en reactiebeleid? Hoe kun je je organisatie versterken of verbeteren op het vlak van integriteit? In een tweede focusgroep werd in overleg gegaan met organisaties over wat er vanuit oKo kan gebeuren om leidinggevendenden nog beter te bereiken en nog meer te sensibiliseren.

Het Sociaal Fonds Podiumkunsten organiseerde ondertussen opleidingen tot vertrouwenspersoon voor een 50-tal vertrouwenspersonen. Jaarlijks worden er 2 supervisiemomenten voor een groep van 64 vertrouwenspersonen georganiseerd. Mediarte biedt ook opleidingen tot vertrouwenspersoon aan, via Attentia. Mediarte heeft er momenteel geen zicht op hoeveel deelnemers de opleiding hebben gevolgd. Mediarte analyseert momenteel de resultaten van de recent verschenen mediasensor. Het zal op basis daarvan de sensibilisering met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag de nodige aandacht geven in de ontwikkeling van een nieuw actieplan.

Een veertigtal mediabedrijven, vakbonden, middenveldorganisaties, universiteiten en hogescholen hebben op 5 juni jongstleden een akkoord bereikt over een Sociaal Charter voor de Mediasector. Dat is een verzameling van engagementen en gedragsregels die de ondertekenaars onderschrijven. Het vormt de leidraad voor een leefbare werkomgeving in de Vlaamse mediasector. Vanaf 2020 zal jaarlijks een overlegplatform worden georganiseerd betreffende dat sociaal charter. De ondertekenaars

komen dan samen om feedback te geven over de toepassing van het charter. Binnen dit overlegplatform kunnen ook nieuwe maatschappelijke of sectorale evoluties en vraagstukken bespreekbaar zijn. Dat overlegplatform zal jaarlijks samenkomen.

Ik kom tot het antwoord op zowel uw tweede als uw derde vraag. Een stuurgroep, bestaande uit de organisaties die mee het actieplan opmaakten en de Genderkamer, volgt de uitrol van het actieplan op. De stuurgroep kwam op 21 mei samen naar aanleiding van de opstart van de ombudsfunctie bij de Genderkamer. Op 10 oktober jongstleden kwam de stuurgroep een tweede keer samen om een stand van zaken te bespreken. In maart 2020 wordt het jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst opge maakt, waarbij ook de opdracht inzake grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector de nodige aandacht zal krijgen. Dat jaarverslag wordt voorgesteld aan het Vlaams Parlement. De Genderkamer plant rond deze periode ook een uitgebreid verslag van de stuurgroep. Op dat moment zal de stuurgroep ook een evaluatie van het actieplan opmaken en bekijken of er bijkomende maatregelen nodig zijn.

Op dit moment werd er nog geen nood aan bijkomende maatregelen geformuleerd, maar, zoals ik zei: naar aanleiding van die evaluaties die zijn gepland en die verslagen, ook van de ombudsman, kan natuurlijk opnieuw worden bekeken of er bijkomende maatregelen nodig zijn.

Wat de uitbreiding van het actieplan zelf naar seksisme betreft: de brede problematiek van seksisme komt naar voren in de verschillende acties die nu lopen. Veel zaken hebben te maken met machtsverhoudingen of ingesleten genderpatronen. Seksisme gaat uiteraard breder dan grensoverschrijdend gedrag, bijvoorbeeld wanneer men wordt gediscrimineerd op basis van geslacht. Ik zal de komende maanden met de sector verder bekijken of er bijkomende maatregelen nodig zijn om seksisme tegen te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Zeer zeker.

Dank u wel, minister, voor het uitgebreide antwoord, vooral met betrekking tot mijn eerste vraag over wat de sector zelf doet. Aangezien u nog nieuw bent in de sector, vermoed ik dat u best wel onder de indruk zult zijn geweest van wat de sector zelf al doet en van de forse manier waarop ze probeert om te gaan en omgaat met de problematiek van grensoverschrijdend gedrag. U zult wel onder de indruk zijn van de veerkracht van de sector, een veerkracht die zal blijven ondanks de besparingen die op til zijn. Ik hoop dat u daar ook respect voor kunt opbrengen. De vraag is natuurlijk of de sector alle inspanningen die ze nu levert om met de problematiek om te gaan, zal kunnen blijven volhouden in een context van zware besparingen, onder andere ook op alle organisaties die oKo vertegenwoordigt.

Met betrekking tot de monitoring hebt u zelf aangegeven dat u zult blijven bekijken of er nog nood zal zijn aan een nog intensere manier om de problematiek te monitoren. Ik denk wel dat we naar een systematische monitoring zullen moeten evolueren, maar ik hoor dat u bereid bent om dat open te laten en dat te blijven onderzoeken.

Het sociaal charter van de geschreven pers is er gekomen na lang onderhandelen tussen voormalig minister Gatz en de vertegenwoordigers van de geschreven pers. Het is belangrijk dat de problematiek van grensoverschrijdend gedrag in dat charter is opgenomen. Mediarte neemt dat ook ter harte, maar ook op mediarte wordt bespaard en de Mediacademie wordt zelfs geschrapt. Beide sectoren, media en cultuur, doen enorm hard hun best en pakken de problemen aan die zich stellen, maar de vraag is wel of ze dat allemaal zullen kunnen volhouden in deze context van besparingen.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Goedemorgen, minister en voorzitter.

Ik sluit me aan bij de opmerkingen van collega Segers. Ik ben uiteraard ook zeer tevreden met het antwoord van minister Jambon, maar ik heb wel de volgende opmerking: deze sector staat vandaag al heel hard onder druk. De vraag is of we inzake de problematiek van grensoverschrijdend gedrag ook de andere sectoren waar deze problematiek zich stelt – we lazen gisteren nog in de krant dat de problematiek zich ook in de politiek stelt –, een even streng patroon toespreken als in de cultuur- en media-sector.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Tijdens de vorige legislatuur hebben we de opstart van de acties meegemaakt en is het dossier op tafel gekomen, eerst via Sport en dan verder naar andere sectoren. We hebben hier allemaal de verhalen en getuigenissen aanhoord.

Normaal volgt mijn collega Freya Perdaens dit op, maar zij is voor een medische ingreep in het ziekenhuis. Het is toch wel opvallend en enigszins verontrustend dat er op slechts zes maanden tijd acht concrete dossiers zijn, met een redelijk aantal slachtoffers. Die dossiers betreffen de sector van de podiumkunsten. Dat er vanuit de mediasector nog geen meldingen zijn, verbaast mij een beetje, maar mogelijk is de drempel daar nog hoger om effectief meldingen te doen.

Niettemin zijn we blij dat er toch heel wat acties echt in een uitrolfase zitten en dat u verder zult bekijken of er bijkomende maatregelen nodig zijn. Het moet duidelijk zijn dat we dit soort misbruiken moeten blijven aanpakken. Iedereen is daarvan overtuigd, denk ik. Het is een maatschappelijk probleem dat blijvende aandacht nodig heeft. Wat mij betreft zou dit ook de eerste zorg moeten zijn binnen elke sector, los van de budgettering die vaak aangehaald wordt. Dit gaat over het welzijn en de integriteit van mensen en dat moet de eerste prioriteit verdienen.

Ik denk dat we ook moeten bekijken of er bijkomende maatregelen nodig zijn. Misschien moet het parlement de sector daar toch nog eens over horen en ook uw collega-ministers. Voormalig minister Muyters heeft daar in de vorige legislatuur veel werk rond verzet, namelijk rond de begeleiding van de slachtoffers binnen Welzijn. Misschien kan onze nieuwe Vlaamse minister van Justitie de aanpak van onze daders opnemen: defederalisering kan echt wel een hulpmiddel zijn.

Ik dank u zeker en vast voor deze uitgebreide stand van zaken. We zullen dit thema samen met de collega's – daarover zijn we het dan wel eens – op de agenda houden.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Het is heel belangrijk, minister-president, dat u coördineert. Het is een problematiek die in elke sector terugkomt, spijtig genoeg. Het komt terug in sport en in media. Aangezien de domeinen Media en Cultuur uit elkaar gehaald zijn, en Media bij minister Dalle ligt, is het belangrijk dat niet iedereen binnen zijn eigen departementje en met zijn eigen agentschap actie onderneemt. De coördinerende minister moet bekijken welke maatregelen er nog moeten worden genomen.

U bent het met me eens dat de cijfers van de vorige studie echt alarmerend zijn. Voormalig minister Gatz heeft toen heel snel een actieplan opgestart. Ik hoop dat dit ook 'on top of mind' van u blijft.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Natuurlijk is dat onaanvaardbaar. In geen enkele sector is dat aanvaardbaar.

Het komt de heer Gatz inderdaad toe om hier snel en kort op de bal gespeeld te hebben en een actieplan ontwikkeld te hebben. Ik neem het ter harte om coördinerend op te treden, ook naar andere sectoren. We kunnen het actieplan misschien als een voorbeeld laten dienen voor andere sectoren. Dan is het wel duidelijk dat de coördinatie ergens moet gebeuren. Ik zal die materie aanhangig maken binnen de regering. We zullen dan zien hoe we het aanpakken. Ik neem de rol van coördinator graag op.

Katia Segers (sp.a): Dank u, minister-president. Goed dat u de coördinerende rol opneemt. Dan zou ik u ook absoluut willen oproepen om dat niet alleen door de sector te laten doen, maar wat de sector doet wel financieel te ondersteunen.

U verwees naar mediarte. De Mediacademie wordt gewoon afgeschaft. Het is goed om te zeggen 'zij hebben dat gedaan'. De vraag is hoe het in de mediasector gecontinueerd kan worden wanneer Mediacademie gewoon wordt afgeschaft. De culturele sector wil in het licht van wat hen te wachten staat vanaf januari graag niet alleen actie maar ook middelen en steun.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wim Verheyden aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de evaluatie van de museumpas – 377 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Sedert september 2018 kennen we in dit land de museumPASSmusées waarmee je mits eenmalige betaling van 50 euro toegang krijgt tot een 160-tal Belgische musea. Ongeveer 80 daarvan bevinden zich in Vlaanderen en nog eens een 35-tal in Brussel. De uitgave van de pas wordt beheerd door de cvba-so museumPASSmusées, die is opgericht door vier organisaties: de Brusselse Museumraad, het Vlaams Museumoverleg, de International Councils of Museums (ICOM), Belgique/Wallonie-Bruxelles/Musées et Société en Wallonie en publiek vzw.

Toenmalig minister Gatz sprak bij de voorstelling de hoop uit dat de pas hetzelfde succes zou kennen als de Museumkaart die in 1981 in Nederland – overigens zonder subsidies – werd geïntroduceerd door de Stichting Museumkaart van de Nederlandse Museumvereniging. Voor een bijdrage van 64,90 euro verschaft de kaart toegang tot liefst vierhonderd musea. Er zijn nog opmerkelijke verschillen. In tegenstelling tot Nederland is de Belgische pas alleen beschikbaar voor personen met een domicilie in dit land, dus niet voor toeristen. De Nederlandse Museumkaart kan voor kinderen in Nederland aan een voordelige prijs worden aangeschaft, in dit land is dat vooralsnog niet het geval.

Dit lijken me een aantal elementen te zijn die het succes van de pas in de weg staan. In dat verband had ik graag een kijk gekregen op het al dan niet succes van de museumpas na één jaar werking.

Minister, beschikt u over cijfers aangaande het aantal passen dat door Vlamingen werd aangevraagd? Voldoet het cijfer aan de verwachtingen? Is het de bedoeling om alsnog aanpassingen aan te brengen, zoals de mogelijkheid voor toeristen om de kaart aan te schaffen en/of kortingen te voorzien voor kinderen?

Het is me niet bekend in hoeverre de Vlaamse Regering een inbreng heeft gehad in het initiatief van vorig jaar, maar acht u het gezien het grote aantal Nederlanders dat Vlaanderen jaarlijks bezoekt en het aantal Vlamingen dat geregeld naar Nederland trekt, maar ook in het licht van onze culturele verbondenheid, niet aangewezen om het project uit te breiden of te vervangen door een gemeenschappelijke museumkaart voor Vlaanderen en Nederland? Zijn er ter zake al contacten geweest? Ziet u mogelijkheden in dit verband?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Verheyden, ik geef eerst wat cijfers. Het totale aantal museumpassen – dit getal dateert van 20 september van dit jaar – bedroeg op dat moment 69.303. De doelstelling was om 50.000 museumpassen in 1 jaar te halen en die doelstelling is dus ruimschoots overtroffen.

Uit de verkochte passen kan de organisatie niet onmiddellijk afleiden waar de mensen wonen die de pas aankochten, wel op basis van de verplichte registratie van de pas. Je kunt hem dus kopen, maar daarna moet je je registreren en op basis van die registraties weten we dat 42.983 mensen hun pas registreerden met een adres in Vlaanderen. Er zijn dus 70.000 passen uitgereikt waarvan 43.000 in Vlaanderen, naast 3490 Nederlandstalige Brusselaars. Dat is een totaal van 46.473 Vlamingen op een totaal van bijna 70.000 passen. Museumpas kan daarmee na één jaar mooie cijfers voorleggen en overtreft de vooropstelling in aantal musea, pashouders en bezoeken met die pas.

Kunnen er nog aanpassingen gebeuren? De museumpas is beschikbaar voor iedereen. Ook toeristen kunnen momenteel de museumpas aankopen in België, en dat gebeurt ook. Een 500-tal mensen met een museumpas hebben zich geregistreerd op een buitenlands adres. Iets minder dan de helft betreft adressen in Nederland. De rest komt uit alle mogelijke landen. Daarnaast kan er zeker verder worden gezocht naar afgeleide formules op maat van toeristen, en dit in overleg met de deelnemende musea en de collega's uit de toeristische sector. Er is nu geen specifiek op toerisme gerichte promotie of formule, het is de formule die voor iedereen geldt. Daar zijn er al vijfhonderd van verkocht, maar we kunnen er zeker over denken om dat nog meer op toeristen te enten.

Een formule voor kinderen en jongeren, al dan niet in familieverband, is momenteel in onderzoek. Wegens tijdsgebrek en beperkte middelen was dit geen prioriteit bij de lancering. Er is dus niet gewacht tot dat er ook in zat, het is gelanceerd, maar de organisatie bekijkt momenteel of er nog mogelijkheden zijn om dat op kinderen en gezinnen te enten.

De huidige, zeer verscheiden prijspolitiek bij de musea – het aanbod, de regionale spreiding, stad per stad – voor deze doelgroepen vraagt inspanning om een gepaste formule te ontwerpen. Er zijn heel veel variaties mogelijk van een aanbod voor jeugd en kinderen. De opportuniteit van nieuwe prijsformules dient ook in samenspraak met de deelnemende musea te gebeuren.

Heeft Vlaanderen een inbreng gehad en zijn er plannen met Nederland? De cvba museumPASSmusées werd opgericht door de museumverenigingen in samenspraak met publiq vzw. MuseumPASSmusées werkt op basis van een businessplan waarin geen structurele overheids subsidies werden gepland. Publiq vzw kon in het kader van de opstart en in functie van de huidige functionele uitbreidingen aan zijn platform, voortbouwend op UiTPAS, wel rekenen op een eenmalige ondersteuning van de vorige Vlaamse Regering van 300.000 euro. Evenzo kregen het Vlaams Museumoverleg en de Franstalige zusterorganisatie Musées et Société en Wallonie (MSW) een eenmalige projectsubsidie van 20.000 euro in het kader van interregionale initiatieven.

De cvba heeft een permanent, zeer constructief contact met de Nederlandse Museumvereniging. Aan het startpunt van het traject met betrekking tot de ontwikkeling van de Museumpas is de vraag toen al gesteld aan Nederland om de Museumkaart naar Vlaanderen uit te breiden. De collega's in Nederland achtten dit echter niet wenselijk om economische, maar ook vormelijke en inhoudelijke redenen.

Desalniettemin kunnen de goede contacten uitgroeien tot een intensere samenwerking, eventueel zelfs tot een aantal gemeenschappelijke marketingacties. Het Europees Parlement nam recent het initiatief voor een onderzoek naar een Europese kaart. Samen met de collega's uit Nederland en Finland zal museum-PASSmusées daar alvast actieve medewerking aan verlenen. Ik zal ook zeker in mijn contacten met Nederland bekijken of we dat kunnen intensifiëren. Eventueel dezelfde kaart voor de Lage Landen zou mooi zijn, denk ik.

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister-president, dank u voor het uitvoerige antwoord. Ik stel vast dat er inderdaad nog mogelijkheden zijn om het systeem uit te breiden, eventueel aan te passen. Ik denk toch wel dat dat nodig is, want u zegt inderdaad dat de pas na één jaar een succes is, maar in Nederland hebben ondertussen 1,4 miljoen mensen reeds een Museumkaart, dus ik denk dat er nog heel veel werk aan de winkel is. Heel wat van die maatregelen die kunnen bijdragen tot het succes daarvan, zijn nu reeds in Nederland actief, zoals bijvoorbeeld acties echt specifiek gericht op kinderen en hun ouders en grootouders. Men heeft daar ook een MuseumkaartMatch, een onlinedienst speciaal voor Museumkaarthouders waar men gelijkgestemde museumliefhebbers samenbrengt voor gemeenschappelijke museumbezoeken en dergelijke meer. Ik denk dus dat er nog wel uitbreidingsmogelijkheden zijn.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dank u wel voor de vraag, en uiteraard ook voor het antwoord, minister-president. Wij hebben de museumpas altijd alle kansen gegeven, maar hebben ons altijd ook wel een beetje terughoudend opgesteld, in die zin dat we in Vlaanderen natuurlijk wel heel wat passen hebben. We hebben de UiTPAS, we hebben de pas voor toerisme in het kader van onze Vlaamse Meesters. We willen toch ook wel zien of de doelstellingen daadwerkelijk zijn bereikt. Ik denk dat de eerste doelstelling was meer Vlamingen te laten participeren qua museumbezoek. Minister-president, vandaar mijn bijkomende vraag: wordt ook dat doel daadwerkelijk bereikt? We hebben immers wel ongeveer 70.000 passen, waarvan een heel deel Vlamingen, maar zijn dat mensen die vroeger eigenlijk ook al regelmatig musea bezochten en nu dankzij de kaart tegen een goedkoper tarief die musea kunnen bezoeken? Zien we dat diezelfde mensen toch nog meer musea bezoeken? Of boren we echt een nieuw publiek aan dankzij die museumpas? Het lijkt me absoluut belangrijk dat we dat eens in kaart brengen. Een jaar is natuurlijk kort, maar misschien is het wel goed om in de loop van deze legislatuur daarover eens een diepgaande evaluatie en bevraging op te starten.

Daarnaast heb ik nog een aantal vragen. Kunt u een inschatting geven van het aandeel gratis uitgedeelde passen bij de passen die tot eind september werden verkocht? Het eerste jaar is immers natuurlijk ook een opstartjaar. Er is promotie geweest ter zake. Dan is de vraag natuurlijk in welke mate die mensen ook de volgende jaren verder zullen deelnemen. In welke mate wordt die pas ook daadwerkelijk gebruikt? Het eenmalig aankopen is immers één ding, maar de vraag is natuurlijk ook in hoeverre die wordt gebruikt.

Wat we toch ook in kaart zouden moeten brengen, is hoeveel van die museumpassen tegen een kansentarief werden aangekocht, en bijkomend, of er ook sprake

is van een samenwerking tussen bijvoorbeeld de cvba en het Steunpunt Vakantieparticipatie, dat erop toeziet dat ook mensen die het moeilijk hebben, recht hebben op vakantie, en dat kan evengoed een daguitstap naar een museum zijn.

In hoeverre zijn er ook gesprekken met publiek en Herita? In de beleidsnota van de vorige minister was er immers ook sprake van de integratie van de Open Monumentenkaart in deze museumpas. Zal er ook op die piste worden voortgewerkt in deze legislatuur?

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, dank u voor uw antwoord. We zijn blijkbaar op zoek naar extra wingewesten voor deze kaart, die een succes is. We kijken daarvoor naar Nederland, maar we kijken blijkbaar niet naar onze Waalse vrienden, en al helemaal niet naar de federale instellingen, die blijkbaar op dit moment nog niet zijn aangesloten bij die pas. Er zijn duidelijk nog wat problemen op te lossen.

Bij dezen wil ik u dan ook vragen of u daaromtrent een initiatief wenst te nemen, want ik denk dat het voor de gebruikers van de museumpas handig zou zijn als ook die musea mee ingecalculiseerd zijn. Ik was deze zondag nog in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, waar heel veel mensen rondliepen die het zeker zouden appreciëren als die korting ingecalculiseerd zou worden.

De voorzitter: Minister Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Coudyser, al die getallen die u mij vraagt over de bezoekersaantallen zitten bij mij niet echt 'top of mind', moet ik zeggen, maar misschien geef ik u toch een voorproefje van mijn antwoord en ik zou u dan willen uitnodigen om voor het resterende deel van het antwoord een schriftelijke vraag in te dienen, zodat we wel exacte getallen brengen.

Ik denk dat het heel moeilijk is om te gaan inschatten of mensen die nu een museumpas gebruiken, vroeger ook musea bezochten dan wel of het om nieuwe bezoekers gaat. Daar zou u al een enquête moeten gaan uitvoeren. Vroeger zijn die namen niet geregistreerd, dus je kunt dat moeilijk gaan meten.

Wordt de pas gebruikt? Ik heb daarstraks in mijn antwoord aan de heer Verheyden gezegd dat de doelstellingen van jaar 1 zowel in aantal bezoekers, aantal verkochte passen als aantal aangesloten musea overtroffen werden. We kunnen dus wel stellen dat de pas gebruikt wordt. Ik heb in mijn antwoord ook gezegd dat het de bedoeling is het toepassingsgebied van de kaart nog uit te breiden, niet alleen territoriaal, maar ook in termen van een fusie met andere passen die daar dicht bij aanleunen. Dat moet zeker mogelijk zijn.

Mijnheer Pelckmans, wat de federaal beheerde musea betreft, denk ik inderdaad dat mensen niet echt zullen nagaan of een museum nu door de federale overheid of door de gemeenschappen beheerd wordt, als ze in Brussel een museum bezoeken. Zodra er een federale regering is en er ook een minister bevoegd voor de federale instellingen is, wil ik dat gesprek zeker op gang trekken, zodat we kunnen nagaan of er op dat vlak iets mogelijk is, tenzij we natuurlijk tot de conclusie komen dat ook de federale instellingen naar de gemeenschappen overgeheveld worden. Dan is het evident dat we die instellingen inkapselen in de museumpas.

De voorzitter: De heer Verheyden heeft het woord.

Wim Verheyden (Vlaams Belang): Minister, het stemt mij in ieder geval hoopvol dat u bereid bent om de uitbreidingsmogelijkheden van de pas nog te bekijken, niet alleen op territoriaal vlak, maar ook inzake bepaalde formules. Dat zoiets

nuttig kan zijn voor de financiën tonen de Nederlandse cijfers aan. In 2018 hebben de musea daar voor 60 miljoen euro ontvangen via de Museumkaart. Uit onderzoek blijkt dat de sector zonder die kaart in 2017 bijna 30 miljoen euro entreegeld minder ontvangen zou hebben. Bovendien spenderen de Museumkaarthouders ook nog eens extra bedragen in de musea zelf. Al bij al draagt de Museumkaart in Nederland toch wel substantieel bij tot het verdienvermogen van de musea en ik denk dat dat ook een opsteker zou kunnen zijn hier in Vlaanderen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de toekomst van het cultuurhuis de Warande – 385 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Vorige legislatuur heeft er een zeer grote operatie plaatsgevonden, waarbij de persoonsgebonden bevoegdheden van de provincies overgedragen zijn naar de Vlaamse overheid enerzijds en de lokale besturen anderzijds. Wat Cultuur betreft zijn de middelen altijd binnen de sector gebleven, wat daar soms ook beweerd zou mogen worden. We hebben in 2018 en 2019 een soort van standstill gehad: de middelen zijn iedere keer toegevoegd aan de individuele enveloppes. Vanaf 2020 is er dan het nieuwe decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid.

Naast subsidies werden er natuurlijk ook een aantal instellingen door de provincies beheerd. Het was geen evidente oefening voor de lokale besturen om die instellingen over te nemen. Ik heb dat zelf in een vorig leven moeten doen. Er werden onderhandelingen gestart met lokale besturen om na te gaan of het mogelijk was de instellingen over te nemen. Was er te weinig bestuurskracht bij het lokaal bestuur, dan nam de Vlaamse overheid de instellingen over.

Er was één moeilijk dossier, dat van het bovenlokale cultuurhuis de Warande – ik denk dat collega Pelckmans nu op zijn stoel aan het wikkelen is. De overname van de Warande was niet evident omdat de stad Turnhout niet voldoende bestuurskracht had om het bovenlokale cultuurhuis over te nemen. Voor de Vlaamse overheid was het ook geen evident verhaal en dus zijn we naar een tussenoplossing gegaan: er is decretaal vastgelegd dat de Warande voor een beperkte tijd onder het beheer van de provincie blijft, in de hoop op de korte termijn een oplossing te kunnen vinden voor een eventuele overname door de stad Turnhout, met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen, die ondertussen al hebben plaatsgevonden.

Nu, spijtig genoeg hebben de gemeenteraadsverkiezingen geen soelaas gebracht en is de termijn die decretaal was vastgelegd aan de Warande en de provincie Antwerpen om onder het beheer te kunnen blijven, bijna verlopen. De termijn verloopt op 31 december 2019. Dat nadert met rasse schreden.

Hoe zult u daarmee omgaan? Zult u daar decretaal nog een mouw aan passen zodat de Warande onder het beheer van de provincie kan blijven? Zijn er gesprekken met de stad Turnhout om toch een overname te kunnen doen? Wat zijn uw inzichten?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw D'Hose, u hebt een correcte situatieschets gegeven. Mijn antwoord kan kort zijn. Ik heb mijn administratie de opdracht

gegeven om een dossier voor te bereiden voor de Vlaamse Regering waarmee de machtiging wordt verlengd. We willen de machtiging verlengen. Het dossier is intussen al goedgekeurd door de Inspectie Financiën en zal nu worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Uiteraard zal ik dit dossier ook nog bespreken met mijn collega-minister Somers.

Voor de stad Turnhout – de heer Pelckmans zal dat misschien nog beter weten – zal het een moeilijke zaak zijn. Misschien is een interregionale samenwerking mogelijk die dat wel zou kunnen doen. Uit eigen ervaring weet ik dat de Warande tot in Brasschaat toeschouwers trekt en mensen die daar aan cultuur participeren. Misschien kunnen we dat breder trekken dan de stad Turnhout. We gaan een poging doen. In ieder geval wordt de machtiging verlengd.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Dat is een goede beslissing, minister-president. Tot wanneer loopt de machtiging? Staat er al een einddatum op of niet?

Minister-president Jan Jambon: De Vlaamse Regering zal een einddatum vastleggen, maar ik ben nog in gesprek met de provincie om te kijken wat opportuun is. Misschien is het goed van die ver te zetten en proberen we sneller dat dossier te doen landen in een andere richting. Dat zou eventueel tot het einde van de legislatuur kunnen zijn. We moeten dat nog exact bepalen. Het is in ieder geval de bedoeling om tot een oplossing te komen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): De toekomst van de Warande ligt ons nauw aan het hart, zeker als Kempenaar. We weten dat de Warande een ongelooflijk mooie instelling is. Ik ben blij, minister-president, dat u het bovenlokale belang ervan duidelijk erkent. Het is gegroeid vanuit een klein huis en vanuit de stad, maar is dan toch groter geworden. Teruggaan naar de stad – het is al meermaals aan bod gekomen in de vorige legislatuur – is geen evidentie, zelfs niet als je kijkt vanuit de stadsregio.

Ik ben blij – dat is bij de regeringsonderhandelingen al besproken – dat er onderzoek gebeurd is en dat we de machtiging kunnen verlengen, en dat die piste de komende weken concreet vorm krijgt, zodat we er zeker van kunnen zijn dat de toekomst van de Warande gegarandeerd blijft.

Het bovenlokale belang van de Warande is heel belangrijk. Ik hoop dat we met die visie kunnen bekijken hoe de Warande verder kan worden uitgebouwd.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Ooit werd ik nog uitgenodigd door collega Staf in de Warande, toen hij daar werkzaam was. U weet: het is een groot centrum in de Kempen. Het is onderdeel van de Kempense identiteit, om het zo te zeggen.

Het is goed dat er zo snel werk werd gemaakt van deze oplossing, ook al is die oplossing tegen een bepaalde datum voorbij en moet er een andere oplossing gezocht worden.

Het blijft te betreuren dat we geen intergemeentelijke samenwerking vinden binnen de Kempen. Dat moet de toekomst zijn, daar moeten we op termijn naartoe. Zoals de minister-president zegt, reikt de uitstraling heel ver. Indien we dat belangrijk vinden, indien de omliggende gemeenten en steden dat belangrijk vinden voor hun inwoners, moeten we durven zeggen: 'We gaan op zoek naar een samenwerkingsverband waarbij we de lasten delen.'

Wij steunen uiteraard deze verlenging, maar er moet toch ook gekeken worden naar een oplossing. We hopen dan ook dat de desbetreffende besturen aldaar ook hun verantwoordelijkheid zullen opnemen.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Het belang van de Warande voor Turnhout en de regio is al voldoende onderstreept, maar het Warandemodel is over heel Vlaanderen bekend. Er zijn heel veel waardevolle nieuwe initiatieven uit de schoot van de Warande ontsprongen, vaak ook door projectsubsidies, minister-president. Die hebben echt wel voor heel fijne organisaties in De Kempen, maar ook daarbuiten, gezorgd. Denk maar aan MOOOV Filmfestival, dat intussen over heel Vlaanderen verspreid is.

Ik was er in de tijd bij toen de Warande door de provincie werd overgenomen. Ik was toen kabinetsmedewerker van gedeputeerde Jos Geuens. Daar is toen goed over nagedacht. Eigenlijk was iedereen het erover eens, zowel de stad als de provincie, dat het een goede optie was dat de Warande Turnhout en zelfs de regio echt zou overstijgen. Iedereen was blij met die optie. Ik sta dan ook helemaal achter de beslissing in de vorige legislatuur, die ik als schepen in Turnhout mee genomen heb. Die had, mevrouw D'Hose, niet zozeer met de bestuurskracht van de stad Turnhout te maken, maar wel met financiële redenen en ook met de vrees voor de latere pensioenproblematiek bij de medewerkers. Het was beter, en mevrouw Rombouts en minister-president Jambon hebben dit ook al aangegeven, om dit op regionaal niveau te brengen. Daarom is de provincie hier het best voor aangewezen.

Daarom ben ik blij, minister-president, dat er toch een verlenging wordt toegestaan. Het mag geen fetisj zijn om de provincie af te slanken, als iedereen – de stad, de provincie en de bezoekers van de Warande – het erover eens is dat het een betere optie is om de Warande bij de provincie te laten. Ik ben blij dat dit verlengd zal worden, maar ik hoor nog geen einddatum. Daarom pleit ik ervoor om die einddatum zo snel mogelijk vast te leggen, en ook om dat tot 2025 te laten lopen zodat je de Warande zekerheid geeft. Ik kan me voorstellen dat je niet voor de legislatuur die daarop volgt kunt beslissen. Wie weet wat er dan met de provincies zal gebeuren? Wat zal de volgende Vlaamse Regering daarover zeggen? Maar ik pleit er wel voor om de Warande op z'n minst tijdens deze legislatuur zekerheid te geven zodat ze hun werking op een goede manier kunnen voortzetten.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ik zal duidelijk zijn: ik zal in het dossier rond de Warande niet zelf tussenkomen. U kent Groen, wij zijn deontologisch een correcte partij.

Toch wil ik wel melden dat we dit verhaal met nieuwe elementen naar een meta-niveau kunnen verschuiven. Iets waar we eens goed moeten over nadenken. In het regeerakkoord staat zeer uitdrukkelijk dat het nieuwe regionaal cultuurdecreet zijn kansen moet krijgen. Wij juichen dat ook toe. Ik denk dat cultuurhuizen regionaal maken, zoals we dat met de brandweer en de ziekenhuizen aan het doen zijn, een verhaal is dat we eens grondig moeten vastpakken. Daarin zitten heel wat nieuwe mogelijkheden.

Het tweede verhaal dat daarin past – en de heer Anaf heeft er net op gewezen –, is de integratie van de kunsten in de socioculturele sector door die twee onder één dak te brengen. Dat is een heel interessante maatschappelijke formule. Op basis van het experiment van cultuurhuis de Warande moeten we eens bekijken of die formule in andere huizen ook niet kan. Dat zou de kloof tussen de kunsten en het maatschappelijk-sociale werk minder groot maken en ons heel veel stappen

vooruiithelpen. De kunsten kunnen heel veel betekenen voor het maatschappelijk werk, het maatschappelijk werk kan heel veel positiviteit halen uit de kunsten.

Daarom doe ik een oproep om in dit dossier vanuit het metaniveau na te denken en een volgend beleid te ontwikkelen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik kan de verschillende inbrengen hier alleen maar onderschrijven. Ik wil het dossier rond de Warande ook echt ter harte nemen om daarin tot een definitieve situatie te komen. Ik ben het met u eens dat dat op langere termijn moet zijn, zodat we niet ieder jaar met hetzelfde verhaal moeten terugkomen. We moeten snel proberen te kijken wat er mogelijk is.

Mijnheer Pelckmans, ik neem uw suggesties ter harte.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Ik ben blij dat zo veel collega's zich aansluiten bij de vraag. Ik denk dat het heel moeilijk zal zijn om een binaire oplossing te vinden. Dat heb ik de afgelopen vijf jaar ook wel gevoeld. Het cultuurlandschap is heel fluïde. We moeten kijken of we in de bovenlokale ruimte een definitieve oplossing vinden. Neem er alvast uw tijd voor.

Persoonlijk heb ik door het dossier rond de afslanking van de provincies grijs haar gekregen. U hebt dat al. Op zich komt dat dan wel goed. (*Gelach*)

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.